

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«АНАТОМІЯ ТА ФІЗІОЛОГІЯ ЛЮДИНИ» ДЛЯ МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Л.М., Томіч, кандидат медичних наук, доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: особливості викладання, анатомія людини, фізіологія людини, технології навчання.

Дисципліни медико-біологічного циклу займають значне місце у системі вищої освіти у навчанні здобувачів медичних вузів і біологічних факультетів. Особливої важливості набуває знання анатомії та фізіології бакалаврами, які навчаються зі спеціальності «017 Фізична культура і спорт». Викладання таких дисциплін як анатомія та фізіологія людини здобувачам різних спеціальностей передбачає врахування специфічних особливостей навчання [1].

Викладання анатомії та фізіології людини для майбутніх фахівців фізичної культури та спорту має свої особливості порівняно з таким для здобувачів медичних вузів та біологічних факультетів університетів. Відмінності не тільки в меншій кількості годин, що виділяються на практичні, лекційні заняття та самостійну роботу, а й у наочному забезпеченні (без фіксованих вологих анатомічних препаратів, трупного матеріалу, які не використовуються на факультетах фізичної культури та спорту). Короткі терміни навчання, великі обсяги інформації та високі вимоги до знань, умінь та навичок здобувачів змушують удосконалювати освітні технології, розробляти та впроваджувати нові форми подання навчального матеріалу.

Майбутні фахівці у галузі фізкультури та спорту повинні навчатися медико-біологічних дисциплін з урахуванням професійних стандартів. Специфіка професійної діяльності спеціаліста з фізичної культури і спорту потребує глибокого розуміння морфо-функціональних особливостей організму людини, тому посилення в освітній програмі «Фітнес та рекреація» підготовки бакалаврів з фізичної культури професійної складової не повинно шкодити формуванню анатоμο-фізіологічних та здоров'язберігаючих компетенцій випускників [3].

Анатомія та фізіологія людини є значущою дисципліною, що входить до основної освітньої програми (ОП) підготовки бакалаврів, вона складає теоретико-методологічну основу для інших медико-біологічних дисциплін, які студенти вивчають у наступних семестрах: основи фізіології фізичної культури та спорту, спортивної медицини, основи біохімії фізичної культури та спорту, ЛФК та ін. Вивчення цих дисциплін дає основу для розуміння та наукового обґрунтування сомато-фізіологічних змін організму людини, що відбуваються у процесі адаптації до

регулярних фізичних навантажень. Нестача знань тренера або інструктора з фітнесу, щодо морфо-функціональних особливостей органів та систем людини, може призвести до негативних наслідків для здоров'я їх підопічних під час навчально-тренувального процесу.

Анатомія та фізіологія вважаються одними з найскладніших за рівнем освоєння дисциплін. На допомогу викладачеві приходять інноваційні технології, які можна з успіхом використовувати при вивченні цих дисциплін [2, 3, 4]. Удосконалення та оптимізація існуючих традиційних методик навчання та використання нових інформаційних технологій – це напрям, який дозволить здобувачам засвоювати будову або функціонування окремої системи організму людини за одне академічне заняття та закріплювати ці знання під час практичної роботи.

Поряд із традиційними класичними методами вивчення організму людини на заняттях використовуються інтерактивні форми навчання. При вивченні анатомії та фізіології людини важливою складовою є забезпечення наочності викладання. Існує достатньо комп'ютерних технологій, що дозволяють здійснювати інтерактивне навчання. Це полегшує розуміння складних біологічних процесів, а також робить доступнішим засвоєння великих обсягів нового матеріалу шляхом систематизації отриманих знань. Пояснення стає наочнішим.

Для кожного лекційного заняття підготовлено мультимедійну презентацію, до якої включені малюнки із сучасних атласів нормальної анатомії. До частини презентацій додано тривимірні комп'ютерні реконструкції органів та систем організму людини. Застосування комп'ютерної анімації частково замінює потребу роботи з біологічним матеріалом, що складно реалізується. За допомогою тривимірного моделювання людського тіла здобувачі можуть легко ознайомитися не лише з будовою окремих органів та тканин, але й з функціонуванням організму загалом. Загальновідомо, що лекції, підготовлені із застосуванням комп'ютерних технологій, засвоюються здобувачами якісніше [4].

Нині значні методичні прийоми навчання пов'язані з використанням інтерактивних технологій навчання. Уникнути проблеми нестачі потрібної вузькоспеціалізованої літератури можна за допомогою електронних атласів, що встановлюються на планшет чи ноутбук. Електронні підручники з запровадженими гіперпосиланнями дозволяють миттєво переходити до потрібних розділів, збільшувати та згортати необхідні ілюстрації, таблиці та діаграми. Використання інтерактивних енциклопедій та атласів «Анатомія та фізіологія людини» дозволяє доповнити інформативну базу в рамках курсу, що вивчається, і розширити методичні можливості викладача за рахунок різних складових (відеороликів, анімацій тощо).

Навчально-методичні матеріали з анатомії та фізіології людини розроблені з урахуванням ймовірності відсутності здобувачів на аудиторних заняттях (участь у змаганнях та навчально-тренувальних зборах), в них детально представлені рекомендації щодо вивчення окремих розділів та тем дисципліни, дано пояснення з теоретичного матеріалу,

винесеного на самостійне вивчення, докладно описано структуру виконання та оформлення практичних робіт, розроблено рекомендації щодо підготовки до іспиту.

Ще одним позитивним аспектом у вивченні предмета з використанням альтернативних методів є комп'ютерні тести з пройденого матеріалу. З їхньою допомогою здобувачі можуть самостійно оцінити свої знання та швидко отримати результат, без допомоги викладача. У навчанні також використовується кейс-технологія (case-study), із застосуванням ситуаційних завдань, які сприяють засвоєнню знань та формуванню умінь і навичок в результаті активної самостійної діяльності здобувачів з вирішення проблемних питань.

Знання ефективніше засвоюватимуться в тому випадку, якщо вони представляють для здобувачів практичний інтерес. Тому в ході викладання анатомії та фізіології акцентується увага на морфо-функціональних змінах органів та систем спортсмена під впливом фізичного навантаження. На практичних заняттях здобувачі отримують навички визначення та оцінки основних сомато-фізіологічних параметрів систем організму: серцево-судинної, дихальної, нервової, опорно-рухової. Актуальним є також освоєння здобувачами психофізіологічних тестів, уміння інтерпретувати отримані результати, що дозволить у подальшому випускникам активно використати отримані навички під час самостійної діяльності, роботи як фітнес-тренера, вчителя фізичної культури або тренера з певного виду спорту [1].

Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні анатомії та фізіології людини підвищує ефективність сприйняття здобувачами навчального матеріалу.

Список використаних джерел

1. Бодян О. П., Зданюк В. В., Заїкін А. В. Анатомія людини з основами спортивної морфології: навчально-методичний посібник / Бодян О. П., Зданюк В. В., Заїкін А. В. – Кам'янець-Подільський: Медобори – 2009. – 247 с.
2. Еланцев А. Б., Маутенбаев А. А. Особенности преподавания физиологических предметов студентам, обучающимся по специальности «Физическая культура и спорт». Казахский Национальный Университет имени Аль-Фараби. Алматы. Казахстан. URL: <http://pps.kaznu.kz/2/Main/FileShow2/14323/84/3/5/0/>
3. Літвинова В. В., Колот Н. М. Вивчення анатомії людини у світлі нових інформаційних технологій. Проблеми та перспективи // Міжнародний журнал експериментальної освіти. 2018. №10. С. 173-175. URL: https://elibrary/download/elibrary_22308432_80433022.
4. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / Сисоєва С. О.; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с. ISBN 978-966-2153-51-4

5. Федонюк Я. І., Мицкан Б. М., Попель С. Л. та інші. Функціональна анатомія: Підручник для студентів навчальних закладів з фізичного виховання і спорту III-IV рівнів акредитації / За редакцією Федонюка Я. І., Мицкана Б. М. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 552 с.

КРЕАТИВНІ ПРАКТИКИ В ТУРИЗМІ ТА ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

УДК 338.48 (477)

ТУРИЗМ ТА ТЕХНОЛОГІЇ – ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

А.М. Вергун, кандидат економічних наук, доцент

О.В. Вяткін, студент факультету УБД

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: туризм, технології, Інтернет, цифрова трансформація, віртуальна реальність, доповнена реальність.

На сучасному етапі туризм можливо є однією з найважливіших сфер, що розвиваються та приносять дохід нашій країні. Туризм пережив справжній ураган через пандемію. Багато старих учасників ринку не втрималися на плаву, а хтось і далі намагається кастомізувати рішення, все більше підлаштовуючись до нових запитів туристів, які помітно змінилися.

Цифрова трансформація туристичних компаній є найважливішим сигналом, який епідемія принесла туристичній індустрії. Нові продукти, нові технології, нові моделі, новий досвід відкривають нові ринки і вдихнуть нову енергію в галузь. Світ активніше просуватиме розвиток нетрадиційного бізнесу, представленого Інтернетом, сприятиме створенню концепції «Інтернет + туризм» та забезпечуватиме більш потужні можливості для всього бізнесу [2].

Глобальна технічна конкуренція в туристичному секторі виходить на новий рівень. Нове покоління інформаційних технологій є найактивнішим компонентом технологічних інновацій у туризмі, а також сферою з найвищим ступенем маркетингу.

Комплексний розвиток культури та туризму забезпечує широкі сценарії застосування технологічних інновацій. Цифрове будівництво культурних об'єктів, туристичних вистав за допомогою технологій зосереджується на створенні культурного контенту, дослідженні та вивченні культури дозвілля в умовах місцевої економіки [1].

Нові технології, такі як 5G, віртуальна реальність, технологія доповненої реальності та голографічні технології, привнесли в мистецтво різні джерела для творчості, а також надали нову форму художнього вираження, ще більше сприяючи глибокій інтеграції культури в туризм.